

Amazońskie lasy nie takie stare

9 lipca 2014

Las deszczowy Amazonii jest postrzegany jako bardzo stary dziewiczy obszar leśny. Jednak coraz więcej badań wskazuje, że jego mieszkańcy nie byli łowcami-zbieraczami, a rolnikami gospodarującymi na olbrzymich wolnych od drzew obszarach. W miarę, jak las jest wycinany odnajdowanych jest coraz więcej dowodów na istnienie społeczeństw rolniczych. Do niedawna dowody te były ukryte wśród gęstych zarośli.

Naukowcy z Uniwersytetu w Reading zdobyli dowody na to, że już przed tysiącami lat ludzie wycinali las i uprawiali ziemię. Uczeń, pracujący na odległych obszarach Boliwii, zbadał osady z dwóch jezior znajdujących się blisko znalezionych wcześniej śladów ludzkiego osadnictwa i uprawy ziemi. Dzięki nim byli w stanie określić zmiany, jakie zachodziły w regionie w ciągu ostatnich 6000 lat.

Okazało się, że ludzie, żyjący na tych terenach przed 2500-500 laty nie byli łowcami-zbieraczami i nie musieli prowadzić masowej wycinki drzew. Byli rolnikami, którzy osiedlili się na terenie przypominającym dzisiejsze sawanny. Mieli do czynienia z otwartymi przestrzeniami, na których prowadzili prace ziemne na wielką skalę. Na początku I tysiąclecia naszej ery klimat stał się bardziej wilgotny, a las deszczowy zaczął przesuwać się bardziej na południe. Amazońscy rolnicy powstrzymywali napór dżungli i utrzymywali otwarte przestrzenie tam, gdzie prowadzili swoją działalność gospodarczą. Trwało to do mniej więcej 1500 roku. Wówczas to większość rdzennych mieszkańców Amazonii wyginęła, głównie wskutek chorób przywleczonych przez Europejczyków. Gdy zabrakło ludzi gęsty las deszczowy błyskawicznie zajął ich tereny uprawne.

„Wyniki badań bardzo nas zaskoczyły. Przybyliśmy do Boliwii by

sprawdzić, jakie rośliny uprawiali rdzenni mieszkańcy i jak bardzo wpływali na las. Odkryliśmy jednak, że nie mieli nań żadnego wpływu jeśli chodzi o wylesianie, gdyż las tam po prostu nie rósł. Oni nie wycinali ani nie wypalali olbrzymich połąci dżungli. Mieszkańcy Amazonii osiedlili się na naturalnie otwartej przestrzeni. Skala prowadzonych przez nich prac ziemnych wskazuje, że obszary te mogły utrzymać dość dużą populację. Uprawiali kukurydzę i inne zboża. Prawdopodobnie żywili się też rybami, a w innych częściach Boliwii znaleziono dowody, że ludzie hodowali kaczkę piżmową (kaczkę francuską) oraz żółwie rzeczne” – mówi główny autor badań, doktor John Carson.

„Nasze odkrycie ma olbrzymie znaczenie dla zrozumienia zmian klimatycznych z przeszłości oraz tego, w jaki sposób basen Amazonki może reagować na wycinanie lasu. Okazuje się, że Amazonia ani nie była dziewiczą dżunglą, ani nie przetrwała wcześniej wylesiania na masową skalę” – dodaje.

Autor: Mariusz Błoński

Na podstawie: University of Reading

Źródło: [Kopalnia Wiedzy](#)